

.. aneb
Mrtví se již bránit nemohou

Když se pan Pavel tehdy navečer vracel domů od drůbeže, kterou chodil krmit, všiml si na cestě nedaleko od bytovek rozházeného písku. V domnění, že si zde hrály děti, došel pro koště a začal písek zametat. Při odstraňování vrstvy drobných kamínků však náhle zpozorněl. Přímou u nohou rozeznal v šeru táhlou krvavou kaluž. V tu chvíli jej napadlo, že v těchto místech zřejmě zahynulo nějaké zvíře a nevěnoval tomu větší pozornost. Večer v místní restauraci se o podivném nálezu ale přesto zmínil kamarádům. Překvapením pro všechny pak bylo zjištění, že kaluž krve objevil také před svou zahrádkou i pan Petr. Na tom by snad nebylo ještě nic tak divného. Když se ale do debaty vložil další muž od stolu a sdělil přítomným, že ten den nenastoupil do práce na ranní směnu jejich kamarád Fanda a nikdo neví proč, přepadl všechny nepříjemný pocit. Vždyť ještě včera tady s nimi oslavoval své šestačtyřicáté narozeniny a byl v pořádku. Shoda těchto podivných okolností přiměla kamarády jednat. Poté, co zjistili, že František nebyl od včerejška doma, jejich obavy zesílily. Ještě téže noci změnilo záhadné zmizení tohoto muže dosud klidnou vesničku v místo velké tragédie ...

Na policejní operační středisko v Ústí nad Orlicí bylo v dubnu 1993 krátce před půlnocí oznámeno, že v zalesněné strži nedaleko malé obce, nacházející se u hranic s Polskou republikou, leží mrtvé tělo muže. K případu vyjela služební hlídka, která následně informovala operačního důstojníka o situaci přímo z místa události. Po krátkém vyhodnocení byl na místo vyslán tým zkušených kriminalistů z místního policejního ředitelství včetně kriminalistů z hradecké „mordparty“. Ohledání místa činu, které trvalo do časných ranních hodin a poté i následující den, doprovázel tehdy silný déšť. Mrtvola muže, nacházející se na levém svahu strže, ležela v listnatém rozmáčeném porostu mezi ulámanými větvemi. Nalezena byla v poloze na zádech s hlavou směřující na dno rokle. Neměla spodní část svrchního oděvu, pouze do půl stehů stáhnuté slipy. Na vrchní části těla měla svetr s košilí vyhrnutý ke krku. Po bližším ohledání soudním lékařem na místě byly zjištěny hematomy ve tváři a tržně zhmožděné rány v dutině ústní. V pravé temenní a týlní krajině lebky byly patrné na sebe navazující sečné rány způsobující tříštivé zlomeniny lebky, v přední části hrudníku drobný defekt s krvavým sekretem. Na svetr, košili a tričku byla díra korespondující s místem defektu. Již před vlastní pitvou si byli kriminalisté jisti, že jde o poranění střelnou zbraní. Na zádech byly dále zřetelné svise orientované smykové oděrky. U mrtvého muže nebyly nalezeny žádné osobní doklady, žádný finanční obnos, pouze zapalovač s několika cigaretami. Z výsledku ohledání těla bylo zřejmé, že muž byl zavražděn teprve před několika hodinami.

Šetřením na místě bylo zjištěno, že se jedná o šestačtyřicetiletého muže z blízké obce, kterého manželka pohřešuje od večera předchozího dne, kdy odešel slavit své narozeniny do místního hostince. K jeho osobě bylo dále zjištěno, že se jedná o bezkonfliktního, v pracovním kolektivu bezproblémového muže, v minulosti jednou rozvedeného, z prvního manželství dvě dospělé děti. Se současnou dvakrát rozvedenou manželkou společně vychovávali její tři dospívající děti z předchozích manželství. V místě bydliště byla rodina hodnocena celkově spíše pozitivně bez jakýchkoliv abnormalit. Na první pohled nic, co by mohlo napovědět o motivu hrůzného činu. K tomu však skutečnost, že malá obec, nacházející se v blízkosti dvou hraničních přechodů, využívaných především občany z bývalého Sovětského svazu, byla místem s větším výskytem cizinců. Před pracovním týmem se tak následně otevřela celá škála možností a motivů spáchání tohoto trestného činu. Na jedné straně mohlo jít o loupežný motiv ze strany pohybujících se cizinců, případně místních občanů, na straně druhé o vyřizování si osobních účtů. Předpokladem pro zjištění objektivní skutečnosti tak bylo především zpracování přesného časového snímku o posledním pohybu zavražděného muže.

Rozborem a následnou interpretací stop zanechaných pachatelem na místě činu, způsobem, jakým byl čin proveden, dále např. poznatky o oběti s možností porovnání s dříve spáchanými trestnými činy a s možností vytvoření kategorizace pachatelů vybraných závažných a zejména násilných trestných činů se zabývá kriminalistická vyšetřovací metoda tzv. psychologické profilování pachatele. Tato perspektivní metoda, jejíž výsledkem je hypoteticko-fyzicko-psychologický portrét pachatele, zachycující podstatné znaky jeho osobnosti a způsoby chování, jež vedou až k samotné osobě takového člověka, je v naší republice stále ještě v počátcích. Svě podstatné místo však našla také i u východočeské policie. Kriminalisty, zabývajícími se psychologickým profilováním, na místě činu zaujala celá řada indicií, rozhodných pro další postup ve vyšetřování případu. Jedna z vyšetřovacích verzí se proto týkala možného doposud dobře utajeného mileneckého vztahu manželky zavražděného s člověkem schopného spáchat vraždu takovým brutálním způsobem, specifických charakteristických rysů dle daných okolností deliktu. To vše předpokládalo podrobné zmapování soužití poškozeného s manželkou, její náklonnost k jiným mužům, milostné styky, příčiny rozpadu předchozích manželství apod. Mezitím byla provedena pitva mrtvého, která upřesnila mechanismus smrtelných poranění hlavy a také požití střelné zbraně - malorážky. Dále bylo objeveno přímo místo, kde k vraždě došlo. Jednalo se o okrajovou zastavěnou a obydlenou část obce ve vzdálenosti zhruba 200 metů od místa nálezu oběti. Vyšetřovací tým zatím při svém širokém záběru vytěžil celou řadu svědků, analytik tak měl již v rukou podrobný časový snímek celé události.

Asi po dvou dnech usilovné práce se v rámci vyšetřování objevila osoba muže z vedlejší obce, při jehož bližším poznání bylo evidentní, že svými osobnostními rysy, charakterovými vlastnostmi a dalšími specifickými zvláštnostmi téměř dokonale vychází z vypracovaného

portrétu pachatele. Celou skutečnost následně potvrdil fakt, kdy byl dle jedné svědecké výpovědi viděn v kritickou dobu v blízkosti spáchání trestného činu. Jiný svědek dokonce uvedl, že díky souhře mnoha náhod zpozoroval neobvyklé chování a činnost tohoto muže v nočních hodinách po tragické události oknem v rozsvícené místnosti domu, kde žil se svým otcem. K jeho osobě bylo dále zjištěno, že se jedná o třiačtyřicetiletého pana Milana. Byl několikrát rozvedený, v současnosti bez partnerského svazku. Pochází ze čtyř sourozenců, z celkově neutěšených rodinných poměrů, základního vzdělání, nedoučil se. V minulosti byl 7x soudně trestán pro majetkovou a násilnou trestnou činnost, 2x dokonce pro sexuální delikty, kdy se v mládí dopustil opakované agrese proti starším ženám. Pro zjištěnou sexuální deviaci byl léčen a podrobil se též v této souvislosti chirurgickému zákroku. Kromě dalších skutečností, zapadajících do profilu, bylo zjištěno, že se zajímá o střelné zbraně, inklinuje k jejich ilegálnímu držení, v minulosti pytláčil. S manželkou zavražděného se začal tajně scházet v přírodě mezi obcemi, stal se na ní více závislým. Z pozdější výpovědi paní Vladimíry též vyplynulo, že s ní denně chtěl trávit společné chvíle a žádal od ní některou z osobních věcí, např. kapesník, aby mu ji stále něco připomínalo. Začali snít o společné budoucnosti a zároveň přemýšlet, jak problém vyřešit - pravděpodobně za každou cenu.

V kritický den se na schůzce s Milanem Vladka dlouho nezdržela. Z údajné obavy před manželem, který v té době oslavoval své narozeniny v místním hostinci, spěchala raději domů. „To jsem sem nemusel chodit,“ reagoval na situaci naštvane Milan a zapálil si cigaretu. Mezitím, co nervózně kouřil, usilovně přemýšlel. Když Vladka vzápětí odešla, rozhodl se, že si to z se svým sokem jednou pro vždy vyřídí. Z domova si vzal svoji nelegálně drženou malorážku se zaměřovacím dalekohledem a vrátil se do míst, kterými se měl vracet z hostince pan František. „Malorážka byla funkční, protože jsem si ji sám vyzkoušel střelbou do plechovky,“ vypověděl později do policejního protokolu. Policistům pak ochotně popisoval, jak s touto zbraní chodil téměř na každé rande, neboť se prý obával, že by mohl být napaden. Okolo půlnoci se ze tmy náhle vynořila postava. „Ty hajzle, tak ty mi chodíš za starou ...!“ uslyšel Milan mužský hlas. Když rozeznal ve tmě manžela své milenky, zatmělo se mu před očima. Události nabraly rychlý spád. Po vzájemné potyčce padl výstřel, který zasáhl pana Františka do hrudníku. Střelné poranění nebylo smrtelné, proto jej Milan, jak uvedl později policistům, udeřil hlavní malorážky do hlavy. Když napadený muž upadl na kolena, uchopil útočník malorážku za hlaveň a bil jej pažbou do týlu hlavy tak dlouho, dokud se pažba neroztříštila. Tělo zavražděného pak odtáhl do vzdálené strže, kde jej zčásti vysvlékl. Vrátil se, aby posbíral roztříštěnou pažbu a hlaveň malorážky a písek zaházal na silnici krevní kaluž. Oděvní svršky a rozbité kusy zbraně zahodil v obci z mostu do protékající řeky Orlice. Doma si pomocí studené vody čistil krev z oděvu. Ze zahrady domu pak ještě v noci vhodil do řeky také zásobník a náboje malorážky. V závěru své výpovědi nad svým činem projevil hlubokou lítost.

Nutno dodat, že manželka zavražděného byla po hrůzném činu veřejností v obci zavržena a po krátkém čase spáchala sebevraždu. Milan, který se ke svému činu plně doznal a podrobně jej popsal po několika výsleších do protokolu, se poté, co se dozvěděl o její smrti, pokoušel

svalit veškerou vinu na ni. Na základě obžaloby proběhla u soudu opakovaná hlavní líčení, která ve třech případech skončila pro Milana odsuzujícími rozsudky pro spáchání trestného činu vraždy, kdy mu byl stanoven trest odnětí svobody v délce 14-ti let. Po dalších několika soudních projednávání na základě odvolání a stížností byly rozsudky zrušeny a obžalovaný byl uznán vinným z trestného činu ublížení na zdraví. Nakonec byl však odsouzen za trestný čin nepřekažení trestného činu v trvání dvou roků ve věznici s dozorem, neboť se nepodařilo vinu obžalovaného na násilném činu jednoznačně prokázat.

